

ДЕПАРТАМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ
ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ»
ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. директора

КЗ «Херсонський фаховий коледж культури і
мистецтв» ХОР

 Наталія ФЕДОТОВА

**ПОЛОЖЕННЯ
про оцінювання результатів навчання здобувачів освіти
в Комунальному закладі
«Херсонський фаховий коледж культури і мистецтв»
Херсонської обласної ради**

Розглянуто і схвалено
Педагогічною радою
КЗ «Херсонський фаховий коледж
культури і мистецтв» ХОР
Протокол № 1 від 26 серпня 2022 р.

м. Херсон

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у Комунальному закладі «Херсонський фаховий коледж культури і мистецтв» Херсонської обласної ради (скорочено КЗ «ХФККіМ» ХОР) розроблено відповідно до Законів України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556- VII (розділ V Забезпечення якості вищої освіти, стаття 16: Система забезпечення якості вищої освіти), «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145- VIII (розділ V Забезпечення якості освіти, стаття 41: Система забезпечення якості освіти), «Про фахову передвищу освіту» від 09.07.2019 № 2745-VIII (розділ IV Забезпечення якості фахової передвищої освіти, стаття 17: Система забезпечення якості фахової передвищої освіти), «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» та інших нормативних документів.

Контроль знань, умінь та навичок студентів здійснюється з дисциплін (освітніх компонентів), що формують загальні та спеціальні (фахові) компетентності та є необхідним елементом внутрішньої системи забезпечення якості освіти в КЗ «ХФККіМ» ХОР.

Основними функціями оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти є:

- контролююча – визначає рівень досягнень кожного студента, готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу викладачеві відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;
- навчальна – сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, удосконаленню вмінь і навичок;
- діагностично-коригувальна – з'ясовує причини труднощів, які виникають у студента у процесі навчання; виявляє прогалини в засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;
- стимулювально-мотиваційна – формує позитивні мотиви навчання;
- виховна – сприяє формуванню умінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності.

2. ВИКОРИСТАННЯ МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВОЇ СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ

Упровадження нових освітніх стандартів та нових форм документів про фахову передвищу освіту (додатку до диплома європейського зразка) передбачає використання модульно-рейтингової системи оцінювання успішності здобувачів освіти, накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну та творчу діяльність, самостійну роботу здобувача освіти упродовж усього періоду навчання.

Модульно-рейтингова система має на меті оцінку системності й успішності студентів з навчальної дисципліни.

Рейтинг(рейтингова оцінка) - комплексний кількісний показник, який враховує здобутки студента з усіх видів занять і самостійної роботи з конкретної дисципліни за певний період навчання.

Рейтингова система оцінювання - система визначення якості виконаної здобувачем освіти навчальної роботи і рівня набутих ним знань та передбачає оцінювання в балах усіх результатів, досягнутих під час поточного, модульного та семестрового контролю.

Рейтингове оцінювання навчальних досягнень студентів має сприяти:

- підвищенню мотивації студентів до систематичної навчально-пізнавальної діяльності впродовж всього періоду навчання, переорієнтації їх цілей з отримання позитивної оцінки на формування стійких компетенцій;
- відкритості контролю, який базується на ознайомленні студентів на початку вивчення дисципліни з переліком, формами та змістом контрольних запитань та завдань, критеріями оцінювання;
- подоланню елементів суб'єктивізму при оцінюванні знань, умінь та навичок студентів, що забезпечується впровадженням різнобічних форм контролю, врахуванням при оцінюванні усіх видів навчальної роботи студента впродовж семестру (самостійної роботи, виступів на семінарських заняттях, засіданнях творчих гуртків, конференцій тощо);
- розширенню можливостей для всебічного розкриття здібностей студентів, розвитку їх творчого мислення та здорової конкуренції.

При використанні рейтингового оцінювання успішності здобувачів освіти використовується наступна система:

- накопичувальні рейтингові бали з дисципліни – це кількість балів, отриманих здобувачем освіти за поточний контроль: за засвоєння студентом навчального матеріалу під час проведення кожного аудиторного заняття (семінари, лабораторні та практичні заняття, індивідуальні завдання, навчальне тестування, контрольні роботи, реферати та інші види робіт) та самостійну роботу студента. Максимальна кількість накопичувальних рейтингових балів у КЗ «ХФККіМ» становить 25;
- підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення всіх модулів у формі диференційованого заліку або екзамену. Максимальний бал, який може отримати здобувач освіти за підсумковий контроль, становить 75 балів. До підсумкового контролю допускаються студенти, які відвідали усі, передбачені навчальною програмою дисципліни, аудиторні навчальні заняття та накопичили бали з дисципліни;
- рейтингова оцінка(рейтинг) знань з кожної дисципліни складається з суми балів за підсумковий контроль і рейтингових накопичувальних балів дисципліни. Максимальна рейтингова оцінка становить 100 балів ,

вноситься до відомостей та індивідуального навчального плану студента.
Формула розрахунку рейтингової оцінки:

$$\text{РЕЙТИНГОВА ОЦІНКА} = \text{РЕЙТИНГОВІ НАКОПИЧУВАЛЬНІ БАЛИ} \\ + \text{ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ}$$

Максимальна кількість рейтингових накопичувальних балів становить 25

Максимальна кількість балів за підсумковий контроль 75

$$100 = 25 + 75$$

Педагог на початку викладання навчальної дисципліни ознайомлює здобувачів освіти із принципами рейтингової системи оцінювання.

3. КОНТРОЛЬ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

3.1. ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів фахової передвищої освіти до виконання конкретної роботи на занятті. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між педагогічними працівниками та студентами у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як педагогічним працівником – для коригування методів і засобів навчання, так і здобувачами – для планування самостійної роботи.

Поточний контроль студента з окремої дисципліни враховує бали за засвоєння студентом навчального матеріалу під час проведення кожного аудиторного заняття (семінари, лабораторні та практичні заняття, індивідуальні завдання, навчальне тестування, контрольні роботи, реферати та інші види робіт) та самостійну роботу студента.

При поточному контролі оцінюється:

- присутність та систематичність роботи на практичних, лабораторних, семінарських заняттях;
- рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах;
- активність при обговоренні питань;
- результати виконання і захисту лабораторних робіт, тощо.

Поточний контроль може проводитися у різних формах:

- усний контроль (індивідуальне, фронтальне та комбіноване опитування);
- письмовий контроль (контрольні роботи, твори, перекази, диктанти, тестова та графічна перевірка знань, програмоване опитування);
- самоконтроль і самооцінка здобувачів освіти.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінювання визначаються викладачем у робочій програмі навчальної дисципліни. (Додаток 1).

Оцінка виставляється викладачем в журнал оцінювання знань і становить максимально 100 балів за одне заняття. Накопичувальні бали

визначаються як середнє арифметичне кількості балів з навчальної дисципліни за всі заняття (види робіт), помножене на 0,25. У підсумку накопичувальний бал з дисципліни становить максимум 25 балів.

Протягом вивчення курсу викладач веде облік накопичувальних балів та інформує студентів про їх кількість.

3.2. МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ ТА КОНТРОЛЬ ЗАЛИШКОВИХ ЗНАНЬ

3.2.1 Модульний контроль – це контроль знань здобувачів освіти після вивчення логічної завершеної частини робочої програми навчальної дисципліни. Цей контроль може бути тематичним або календарним і проводиться у формі контрольної роботи, тестування, виконання індивідуального семестрового завдання та ін.

Модульний контроль обов'язково проводиться раз за навчальний семестр. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання визначаються у робочій програмі навчальної дисципліни.

Завдання модульної контрольної роботи та критерії її оцінювання розробляються викладачами циклових комісій і затверджуються головою циклової комісії.

Викладач, який викладає дисципліну, проводить і оцінює модульні контрольні роботи. Питання модульної контрольної роботи, критерії оцінювання контрольних завдань доводяться викладачем до відома здобувачів освіти на початку вивчення навчальної дисципліни. Перед проведенням модульного контролю викладач знайомить студентів із зразками контрольних завдань.

3.2.2 Контроль залишкових знань (комплексні контрольні роботи) проводиться наприкінці вивчення дисципліни. Завдання для контролю знань розробляються викладачами циклових комісій і затверджуються головою циклової комісії. Навчальна частина коледжу організовує проведення та перевірку комплексних контрольних робіт, аналізує та систематизує висновки, готує рекомендації. Порядок оцінювання залишкових знань здобувачів освіти Комунального закладу «Херсонський фаховий коледж культури і мистецтв» Херсонської обласної ради у формі комплексних контрольних робіт з навчальних дисциплін регламентує «Положення про оцінювання залишкових знань здобувачів освіти Комунального закладу «Херсонський фаховий коледж культури і мистецтв» ХОР у формі комплексних контрольних робіт з навчальних дисциплін».

Результат комплексних контрольних робіт впливає на поточний рейтинг. Оцінка за контроль виставляється в окрему графу журналу оцінювання. Максимальна сума за контрольну роботу становить 100 балів.

3.3. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

У коледжі використовуються наступні види підсумкового контролю: семестровий контроль, диференційований залік, екзамен, атестація.

Семестровий контроль проводиться за результатами семестрової освітньої діяльності з дисципліни, для якої в поточному семестрі навчальним планом не передбачено заліку або екзамену. Бали за семестровий контроль є рейтинговими накопичувальними балами за семестр.

Інші види підсумкового контролю проводяться відповідно до навчальних планів.

Якщо формою підсумкового контролю є екзамен або диференційований залік, то підсумковий рейтинговий бал складається з суми балів, отриманих студентом за результатами поточної успішності – рейтингового накопичувального балу та балів, отриманих за складання екзамену.

У випадку, якщо студент за певних форс-мажорних обставин (пандемія, війна, відсутність зв'язку, несприятливі умови для навчання) не набрав рейтингових накопичувальних балів, він, за бажанням, може бути допущений до складання екзамену, але підсумковий рейтинговий бал не може бути вищим за 75.

Критерії підсумкового оцінювання з навчальної дисципліни доводяться викладачем до відома студентів на початку вивчення курсу. Підсумкова оцінка вважається позитивною, якщо сума балів є не меншою 60.

3.4. АТЕСТАЦІЯ ВИПУСКНИКІВ

Атестація випускників – визначення фактичної відповідності рівня освітньої та професійної підготовки випускника вимогам стандартів відповідної спеціальності, освітньо-професійної програми – проводиться після набуття здобувачем освіти компетентностей освітньо-професійної програми вищої та фахової передвищої освіти.

Атестація випускників проводиться у формі екзамену(-нів) або/та захисту кваліфікаційної роботи. Форма проведення атестації визначається стандартом вищої та фахової передвищої освіти відповідної спеціальності. Атестація здійснюється на підставі визначення рівня загальних і спеціальних компетентностей випускників, передбачених відповідною ОПП.

Для проведення атестації випускників коледжу за освітньо-професійними програмами створюються екзаменаційні комісії, до складу яких можуть входити представники роботодавців, педагогічні працівники інших закладів освіти відповідного профілю.

Терміни проведення атестації визначаються навчальними планами, робочими навчальними планами підготовки фахівців та графіком освітнього процесу.

Атестації підлягає кожен здобувач освіти після повного виконання ним індивідуального навчального плану та обсягів кредитів за відповідною ОПП.

Випускова циклова комісія розробляє вимоги до проведення атестаційного(их) іспиту(ів)/ захисту кваліфікаційної роботи відповідно до стандартів фахової передвищої освіти спеціальностей:

023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

024 «Хореографія»

025 «Музичне мистецтво»

026 «Сценічне мистецтво»

029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

Оцінювання результатів складання атестаційних екзаменів та захисту кваліфікаційних робіт здійснюється за 100 - бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS(Додаток 2).

При визначенні оцінки кваліфікаційної роботи береться до уваги рівень теоретичної та практичної підготовки студента. Оцінки з атестаційного екзамену і захисту кваліфікаційної роботи виставляє кожен член комісії. Рішення ЕК про оцінку знань, виявлених при складанні екзаменів або захисті випускної кваліфікаційної роботи, а також про присвоєння студентам кваліфікації та видання випускникам дипломів (загального зразка чи з відзнакою) приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь у її засіданні. **За однакової кількості голосів голос Голови ЕК є вирішальним.** Повторне складання (перескладання) атестаційного екзамену і захист кваліфікаційної роботи з метою підвищення оцінки не допускається.

Якщо відповідь студента на екзамені або захист випускної кваліфікаційної роботи не відповідає вимогам рівня атестації, ЕК ухвалює рішення про те, що студент не пройшов атестацію і у протоколі засідання ЕК йому проставляється результат 0-59 балів - FX за ECTS за національною шкалою «незадовільно».

У випадку, якщо студент не з'явився на засідання ЕК для складання екзаменів або захисту випускної кваліфікаційної роботи, у протоколі зазначається, що він є неатестованим у зв'язку з неявкою на засідання. Якщо студент не з'явився на засідання ЕК з поважної причини, що підтверджується відповідними документами, йому може бути встановлена інша дата складання екзамену (захисту випускної кваліфікаційної роботи) під час роботи ЕК

Студент, який отримав незадовільну оцінку при складанні екзамену або на захисті випускної кваліфікаційної роботи, відраховується з коледжу. Йому видається академічна довідка встановленого зразка. У випадках, коли захист випускної кваліфікаційної роботи визнається незадовільним, ЕК встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену відповідною цикловою комісією, у наступному навчальному році.

Здобувачі, які не склали екзамени або не захистили випускну кваліфікаційну роботу у зв'язку з неявкою без поважних причин або отриманням незадовільної оцінки, мають право на повторну (з наступного навчального року) атестацію протягом трьох років після відрахування з коледжу (у період роботи, згідно з затвердженим графіком, ЕК з відповідної спеціальності (ОПП)). Перелік екзаменів визначається за навчальним планом, чинним на момент повторної атестації. Повторно складаються тільки ті екзамени, з яких була отримана незадовільна оцінка.

4. ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ ІЗ ДИСЦИПЛІН ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ

4.1. ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Згідно з законодавством України про повну загальну середню освіту основними видами оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у коледжі є поточне та підсумкове (тематичне, семестрове) і державна підсумкова атестація.

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється відповідно до Наказу МОН № 329 від 13.04.2011 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти» та Орієнтовними вимогами оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі повної загальної середньої освіти.

Оцінювання підлягають навчальні досягнення з усіх навчальних дисциплін загальноосвітньої підготовки відповідно до навчального плану коледжу. Викладач розробляє навчально-методичне забезпечення всіх видів контролю: завдання для індивідуальної, групової форм опитування (письмового та усного) з критеріями оцінювання знань за 12-бальною шкалою.

При оцінюванні навчальних досягнень студентів з предметів загальноосвітньої підготовки враховуються:

- характеристика відповіді студента: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;
- сформованість загальнонавчальних та спеціальних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: уміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (уміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- самостійність оцінних суджень.

Характеристики якості знань взаємопов'язані між собою, доповнюють одна

одну і включають:

- *повноту знань* - кількість знань, визначених навчальною програмою;
- *глибину знань* - усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань;
- *гнучкість знань* - уміння студентів застосовувати набуті знання в стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; уміння комбінувати новий спосіб діяльності з уже відомих;
- *системність знань* - усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших;
- *міцність знань* - тривалість збереження їх у пам'яті, відтворення їх у необхідних ситуаціях.

Ці орієнтири покладено в основу чотирьох рівнів навчальних досягнень студентів: початкового, середнього, достатнього, високого. Вони визначаються за такими характеристиками:

- **перший рівень - початковий.** Відповідь студента (студентки) фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

- **другий рівень - середній.** Студент (студентка) відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

- **третій рівень - достатній.** Студент (студентка) знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь студента (студентки) правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй бракує власних суджень.

- **четвертий рівень - високий.** Знання студента (студентки) є глибокими, міцними, системними; студент (студентка) вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його (її) навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Визначення високого рівня навчальних досягнень, зокрема, оцінки 12 балів, передбачає знання та уміння в межах навчальної програми і не передбачає участі студентів у олімпіадах, творчих конкурсах тощо. Кожний наступний рівень вимог вбирає в себе вимоги до попереднього, а також додає нові характеристики.

Критерії оцінювання навчальних досягнень з кожної навчальної дисципліни, за всіма видами робіт наведені у робочих програмах навчальних дисциплін з усіх предметів загальноосвітньої підготовки і реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах (Додаток 3).

При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому окрема тематична атестація при здійсненні відповідного оцінювання, як правило, не проводиться. Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень здобувача освіти з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо.

Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися: важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; динаміка особистих навчальних досягнень студента з предмета протягом року; уміння застосовувати ним набутих протягом навчального року знань тощо

4.2. ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ ТА ПОРЯДОК ЙОГО ПРОВЕДЕННЯ

Із дисциплін загальноосвітньої підготовки, в яких не передбачено ДПА, в кінці вивчення дисциплін після оцінки за відповідний семестр виставляється підсумкова оцінка, яка є середньозваженою оцінкою відповідних семестрових оцінок і виставляється в додатку до свідоцтва про повну загальну середню освіту.

Із дисциплін, які виносяться на державну підсумкову атестацію, виставляється семестрова оцінка та окремо підсумкова як середньозважена всіх семестрових оцінок і окремо виставляється оцінка за ДПА. У додаток до свідоцтва про повну загальну середню освіту ці оцінки вносяться окремо.

Підсумкова оцінка коригуванню не підлягає.

4.3. ДЕРЖАВНА ПІДСУМКОВА АТЕСТАЦІЯ

Державна підсумкова атестація (надалі – ДПА) – форма контролю за відповідністю освітнього рівня студентів навчальним програмам. ДПА проводиться відповідно до статті 20 Закону України «Про фахову передвищу освіту» та наказів МОН України, що стосуються проведення державної підсумкової атестації.

Порядок, форми проведення і перелік навчальних предметів, з яких проводиться ДПА, визначає щорічно центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Здобувачі освіти, які одночасно у Коледжі завершують здобуття повної загальної середньої освіти, разом з дипломом фахового молодшого бакалавра отримують також свідоцтва про повну загальну середню освіту.

ДОДАТОК1

Бали	Критерії оцінювання знань, умінь, компетентностей студентів з навчальної дисципліни
«Відмінно»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Студент активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.
«Добре»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Студент виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Студент активно працює протягом усього курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене вміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усіх відповідях - неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.
«Задовільно»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.
«Незадовільно»	Оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Студент виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У відповідях та практичному завданні припущені суттєві помилки.

ДОДАТОК 2

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок) Студент виявляє особисті творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування й нахили.
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками) Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.
75-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок) Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.

67-74	Задовільно	D	<p>Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)</p> <p>Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.</p>
60-66		E	<p>Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)</p> <p>Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.</p>
35-59	Незадовільно	FX	<p>Незадовільно (з можливістю повторного складання)</p> <p>Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.</p>
1-34		F	<p>Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)</p> <p>Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.</p>

ДОДАТОК 3

<i>Рівні навчальних Досягнень</i>	<i>Бали</i>	<i>Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів</i>
I. Початковий	1	Студент (студентка) розрізняє об'єкти вивчення.
	2	Студент (студентка) відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Студент (студентка) відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою викладача виконує елементарні завдання.
II. Середній	4	Студент (студентка) з допомогою викладача відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певну операцію, дію.
	5	Студент (студентка) відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило.
	6	Студент (студентка) виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його (її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосувати знання при виконанні завдань за зразком.
III. Достатній	7	Студент (студентка) правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії.
	8	Знання студента (студентки) є достатнім, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати зв'язки між фактами, робити висновки, контролювати власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і має неточності.
	9	Студент (студентка) добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
IV. Високий	10	Студент (студентка) має повні, глибокі знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки та узагальнення.
	11	Студент (студентка) має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.
	12	Студент (студентка) має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації та приймати рішення.